

anlægssektoren og jern- og metalindustrien er de områder inden for den private sektor, hvor flest råd vurderer, at der er *risiko* for fremtidige flaskehalsproblemer.

Derimod konstaterer samtlige regioner, at der aktuelt er tale om flaskehalsproblemer inden for flere fagområder i den offentlige sektor. Det drejer sig primært om social- og sundhedssektoren, hvor der blandt andet er mangel på sygeplejersker, social- og sundhedshjælpere og pædagoger. Desuden peger flere regioner på begyndende problemer med at rekruttere arbejdskraft til undervisningssektoren.

At der på nuværende tidspunkt stadig kan meldes om få egentlige flaskehalsproblemer skyldes ikke mindst, at arbejdsmarkedsrådernes og arbejdsformidlingens indsats mod flaskehalsproblemer er blevet forbedret væsentligt, blandt andet gennem den fleksibilitet, som arbejdsmarkedsreformen har medført. Blandt de mest effektive indsatsområder kan nævnes den udbredte brug af uddannelsesinitiativer og rotationsprojekter.

De regionale arbejdsmarkedsråd venter det kommende år fortsat vækst i beskæftigelsen på en række områder. Dette medfører en fortsat høj efterspørgsel efter arbejdskraft kombineret med et stadig mere begrænset udbud af ledig arbejdskraft på en række fagområder. Der vil på den baggrund være behov for en skærpet flaskehalsindsats – dels ved en styrkelse af det allerede etablerede flaskehalsberedskab, dels ved at forstærke den løbende overvågning af det regionale arbejdsmarked.

Som led heri er det vigtigt også at styrke de redskaber, der kan medvirke til at *afdække flaskehalsproblemer på lidt længere sigt* (ca. ét år). Herved bliver de regionale arbejdsmarkedsråd bedre i stand til at forudse og forebygge kommende flaskehalsproblemer.

Hvad angår den løbende overvågning, bør der sættes yderligere fokus på at vurdere de problemer, der i rådernes kvartalsvise flaskehalsredegørelser benævnes *»øvrigt udækket behov«*. Der er i modsætning til egentlige flaskehalsproblemer ikke tale om direkte mangel på arbejdskraft i form af ubesatte stillinger, men om situationer, hvor nyansættelser ville kunne finde sted, såfremt ledige med bestemte, specifikke kvalifikationer var til stede.

Herudover bør flaskehalsindsatsen styrkes i forhold til situationer, hvor der er tale om et udækket arbejdskraftbehov, som skyldes andre årsager end manglende faglige kvalifikationer,

benævnt *»øvrige balanceproblemer«*. Der kan eksempelvis være tale om manglende almene kvalifikationer hos de ledige eller krav fra virksomhedernes side om omfattende erhvervs erfaring.

I forhold til de ovennævnte problemer er der allerede igangsat initiativer, der bl.a. sigter på, at virksomhederne hurtigere melder deres arbejdskraftbehov til AF, at der fra virksomhedernes side stilles mere realistiske krav til ansøgernes kvalifikationer, og at grundregistreringen af de lediges kvalifikationer forbedres hos AF.

Arbejdsformidlingen har imidlertid ikke muligheder for og redskaber til at afhjælpe alle rekrutteringsproblemer hos virksomhederne. En række centrale forudsætninger for tilpasningsmekanismerne på arbejdsmarkedet ligger uden for AF's rækkevidde, ligesom flere forhold på arbejdsmarkedet reguleres af initiativer uden for Arbejdsministeriets område. Dette gælder ikke mindst, hvis ledighedsfaldet fortsætter i det hidtil sete omfang.

For at sikre rammerne for fortsat vækst er det derfor vigtigt, at der – ud over en styrket flaskehalsindsats – også på andre områder følges op med initiativer, der bidrager til at fremme omstillingen på arbejdsmarkedet og imødegå inflationsskabende tilpasningsmekanismer.

3. Status for den hidtidige flaskehalsindsats

I redegørelsen om flaskehalsindsatsen fra januar 1995 blev der nævnt en række forslag, der kunne medvirke til at forstærke indsatsen for at undgå flaskehalse. Nedenfor gives en kort status for hvert af de nævnte initiativer.

Informationskampagne

I foråret 1995 udarbejdede Dansk Arbejdsgiverforening i samarbejde med Arbejdsmarkedsstyrelsen en pjece rettet mod DA's medlemsvirksomheder, som beskriver de muligheder, som AF og arbejdsmarkedsuddannelserne kan tilbyde virksomhederne. Virksomhederne blev opfordret til at benytte arbejdsmarkedssystemet og at definere krav og ønsker til nye medarbejdere over for AF og de involverede uddannelsesinstitutioner samt give besked til AF, når et behov for arbejdskraft kan forudses.

AF's overvågning af arbejdsmarkedet

AF's overvågnings- og analyseberedskab er blevet styrket. Kvartalsredegørelsen fra de regio-